

Seat No. : _____

TR-124

M.A. Sem.-III

May-2013

Sociology (503)

(Industry and Society in India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૨) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. ઔદ્યોગીકરણની પૂર્વશરતો જણાવી, ઔદ્યોગીકરણની સામાજિક અસરો જણાવો. ૧૪

અથવા

ઉદ્યોગ, ઉદ્યોગવાદ અને ઔદ્યોગીકરણની વ્યાખ્યા આપી ભારતમાં ઔદ્યોગીકરણના પ્રવાહો જણાવો.

૨. ઔદ્યોગિક સમાજના ઉદ્ભવનાં તબક્કાઓ જણાવો. ૧૪

અથવા

ઔદ્યોગિક સમાજનાં પ્રકારો જણાવો.

૩. ઔદ્યોગિક સંચાલનની લાક્ષણિકતા જણાવી તેના મુખ્ય સિદ્ધાંતો જણાવો. ૧૪

અથવા

ઔદ્યોગિક સંચાલનના મુખ્ય કાર્યો જણાવો.

૪. ઔદ્યોગિક સંબંધોના પ્રકાર જણાવો. ૧૪

અથવા

સામૂહિક સોદાગીરી વિશે વિગતવાર સમજાવો.

૫. (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ટૂંકમાં લખો : ૮

(૧) મૂડીવાદી ઔદ્યોગિક સમાજ એટલે શું ?

(૨) ગીસબર્ટ ઔદ્યોગિક સંગઠનના કયા તત્ત્વો દર્શાવે છે ?

(૩) સામૂહિક સોદાગીરી એટલે શું ?

(૪) ઔદ્યોગિક વિવાદ એટલે શું ?

(બ) નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો : ૬

(૧) 'ક્લાસ્ટ' શબ્દનો પ્રયોગ સૌ પ્રથમ _____ એ કર્યો.

(૨) ભારત _____ પ્રકારનો સમાજ છે.

(૩) લવાદ એટલે _____.

(૪) ફેક્ટરીને _____ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

(૫) હર્બટ સીમોને ઔદ્યોગિક સંગઠનના સંદર્ભમાં _____ સિદ્ધાંત રજૂ કર્યો.

(૬) સંચાલનમાં સૌથી ટોચ પર _____ હોય છે.

Seat No. : _____

TR-124

M.A. Sem.-III

May-2013

Sociology (503)

(Industry and Society in India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Attempt all questions.

1. State pre-conditions of Industrialization. State the social impacts of Industrialization. **14**
OR
Give the definition of Industry, Industrialism and Industrialization. State trends of Industrialization in India.
2. State the stages of origin of Industrial Society. **14**
OR
State types of Industrial society.
3. State characteristics of Industrial management and state its principles. **14**
OR
State main functions of Industrial Management.
4. State types of Industrial Relations. **14**
OR
Explain in detail's about collective bargaining.
5. (a) Answer the following questions in short : **8**
 - (1) What is capitalist industrial society ?
 - (2) Which elements of industrial society are shown by Gisbert ?
 - (3) What is Collective Bargaining ?
 - (4) What is Industrial Dispute ?

(b) Fill in the blanks : **6**

 - (1) The word 'Caste' was introduced for the first time by _____.
 - (2) India is _____ type of society.
 - (3) Arbitrary means _____.
 - (4) Factory is known as _____.
 - (5) Herbert Simone presented _____ theory with the reference of industrial organization.
 - (6) _____ is the highest position in Management.